

Марко Беденко

ВДУМЛИВЕ ЧИТАННЯ

- ✓ Розуміємо
- ✓ Аналізуємо
- ✓ Генеруємо

*Навчальний посібник
для 2-го класу*

НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН
ТЕРНОПІЛЬ

УДК 82-93(075.2)
ББК 83 я71
Б38

Беденко М.В.

Б38 Вдумливе читання. Розуміємо, аналізуємо, генеруємо : навчальний посібник для 2-го класу / М.В. Беденко. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2014 — 80 с.

ISBN 978-966-10-3434-0

Посібник дає змогу формувати навички смислового читання, а саме: розуміти зміст науково-популярного й інформаційного текстів; аналізувати прочитане; генерувати усні й письмові тексти. Це сприятиме встановленню міжпредметних зв'язків і забезпечить ефективне навчання.

Кожен розворот посібника — це окремий урок. У кінці посібника подано методичні вказівки.

Для вчителів початкових класів, другокласників та їхніх батьків.

УДК 82-93(075.2)
ББК 83 я71

Навчальне видання

БЕДЕНКО Марко Васильович

ВДУМЛИВЕ ЧИТАННЯ

- ✓ Розуміємо
- ✓ Аналізуємо
- ✓ Генеруємо

*Навчальний посібник
для 2-го класу*

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактор *Марія Мигаль*
Обкладинка *Володимира Басалиги*
Комп'ютерна верстка *Людмили Гумен*
Технічний редактор *Оксана Чучук*

Підписано до друку 23.10.2013. Формат 60x84/8. Папір офсетний. Гарнітура Таймс.
Умовн. друк. арк. 9,93. Умовн. фарбо-відб. 9,93.

Видавництво «Навчальна книга — Богдан»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга — Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002
Навчальна книга — Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352)52-06-07; 52-19-66; 52-05-48
office@bohdan-books.com   **www.bohdan-books.com**

ISBN 978-966-10-3434-0

© Беденко М.В., 2014
© Навчальна книга — Богдан, 2014

ПЕРЕДМОВА

Мета посібника — навчити дітей отримувати інформацію і знання з тексту.

Самостійний аналіз прочитаного — невід’ємна частина сучасного навчання. А наш посібник спонукає дитину до читання. Завдання допомагають учням краще зрозуміти зміст, виокремлювати найважливіше, узагальнювати інформацію одного тексту, а також пов’язувати його з прочитаним раніше.

Робота із заголовками, усні та письмові перекази вчать дитину висловлювати свої думки.

Така інтелектуальна робота важка для учнів, тому наші тексти короткі і, водночас, цікаві. На кожному уроці потрібно працювати з кількома текстами. Треба залучити немало зусиль, щоб усе зрозуміти і виконати усі завдання. Лише така робота дає змогу вийти на той рівень, якого вимагає Державний стандарт загальної початкової школи.

Узагальнюючи, хочемо зазначити, що наш посібник:

- готує дитину до майбутніх навчальних навантажень;
- формує навички сприйняття, аналізу і генерування інформації;
- розвиває розуміння рідної мови і її логічних структур.

Усім відомо, що в Африці дуже спекотно. Але на вершинах гір холодно, навіть якщо вони знаходяться у теплих країнах. Тож в Африці теж є високі гори, на яких цілий рік лежить сніг.

Де холодніше?

- Біля підніжжя гори.
- На вершині гори.
- Температура однакова.

На своєму шляху річка руйнує гірські породи, а пісок несе з собою. Там, де вона впадає в озеро чи море, утворюється дельта, яка з часом збільшується. Протікаючи крізь дельту, річка розбивається на багато русел. Найвідоміші дельти рік — це Ніл і Міссісіпі. Свої дельти мають і Дунай, і Волга, і Лена.

1) З чого утворюється дельта річки?

- З піску.
- З граніту.
- З мармуру.

2) Що робить річка з гірськими породами?

- Руйнує.
- Формує.

Як ти думаєш, в який бік тече вода: з моря в річку, чи з річки в море?

ОСЕЛІ У ПІВДЕНІЙ АМЕРИЦІ

Ходити непролазними джунглями Південної Америки не легко. Будь-яка стежка заростає за день-два. А скільки там небезпечних тварин! Від гігантських змій до маленьких, але отруйних жаб. Тому мандрівники намагаються не ходити, а пересуватись на човнах. А місцеві мешканці навіть оселі будують на воді на палях. Так безпечніше.

1) Чому мешканці Південної Америки будують оселі на палях?

Так тепліше.   Так дешевше.   Так безпечніше.

2) Ти вже читав оповідання про будинки на палях. Згадай його заголовок.

У багатьох куточках землі можна побачити дивні об'єкти з піску — дюни. Створює їх вітер. За тисячі років він сточує каміння в пісок. Потім збирає його у великі насипи. Під дією вітру дюни постійно переміщуються і змінюють форму. Тому їх називають «мандрівним піском». На високих дюнах влаштовують змагання. З піщаних гір спускаються на лижах і сноубордах.

1) Які природні об'єкти називають «мандрівним піском»?

Гори.   Болото.   Дюни.

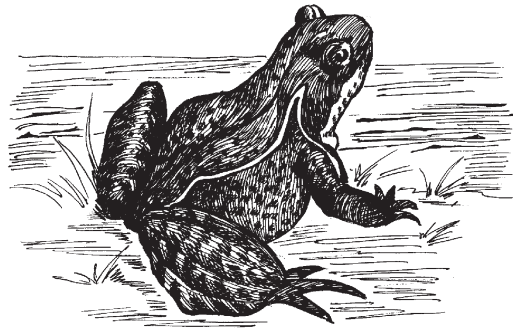
2) Чи можна спуститися з дюн на лижах?

Так.   Ні.

КОГО НЕ ПОБАЧИТЬ ЖАБА

Око жаби влаштоване таким чином, що воно сприймає лише рухомі предмети. Якщо жучок або мушка завмирають на місці, жаба не помічає їх. Проте під час польоту жодна комашка не уникне довгого язика жаби.

Кого ніколи не помітить жаба?

- Мокру мушку. Нерухому комаху.
 Маленьку комаху.

БАНАН-МАНДРІВНИК

Перед тим, як банани з'являються у наших магазинах, вони довго подорожують. Більшість тих плодів росте на плантаціях Центральної Америки. Коли вони досягають, усі жителі виходять на збирання урожаю. Банани миють і складають у ящики. Кораблі-рефрижератори везуть їх через океан. Спочатку ці плоди потрапляють у великі холодильники, а потім і в магазини. Отож, банани можна назвати мандрівниками.

1) Чи можна назвати банан «мандрівником»?

- Так. Ні.

2) Де ростуть ті банани, які продають у наших магазинах?

- В Америці. В Африці. В Азії.

3) Які кораблі перевозять банани?

- Танкери. Крейсери. Рефрижератори.

4) Склади план до тексту.

Америці» (стор. 40). Спочатку другокласники складають список ключових слів. Потім записують переказ тексту.

Урок 28 (стор. 58-59).

Після опрацювання текстів школярі відповідають на тестові запитання.

Урок 29 (стор. 60-61).

Над завданнями учні працюють за засвоєним алгоритмом роботи. Список ключових слів складають самостійно.

Урок 30 (стор. 62-63).

Другокласники читають тексти, відповідають на запитання. Щоб виконати завдання 4, згадують текст «Безстрашні жуки-солдатики» (стор. 37), у цьому допоможе ілюстрація. Спочатку діти переказують розповідь з пам'яті. Якщо виникають труднощі, текст читають ще раз. Після цього складають список ключових слів, пишуть переказ розповіді.

Урок 31 (стор. 64-65).

Спочатку учні працюють за засвоєним алгоритмом роботи. Щоб виконати завдання 4, згадують текст «Захист від землетрусу» (стор. 30). Можуть виникнути труднощі, оскільки цю розповідь читали доволі давно. Проте не варто позбавляти дітей можливості переказати текст із пам'яті. Якщо вдається не дуже добре, розповідь читають ще раз. Після цього здійснюється письмовий переказ з опорою на ключові слова.

Урок 32 (стор. 66-67).

Другокласники читають тексти, відповідають на запитання. Щоб виконати завдання 4, згадують текст «Морський їжак» (стор. 29). Труднощів виникнути не повинно, оскільки про цю розповідь вже згадували на одному з попередніх уроків.

Урок 33 (стор. 68-69).

Після опрацювання текстів учні відповідають на тестові запитання. Щоб виконати завдання 4, згадують текст «Стародавні книги» (стор. 50). Спочатку діти переказують розповідь з пам'яті. Якщо

виникають труднощі, текст читають ще раз. Після цього складають список ключових слів, пишуть переказ розповіді.

Урок 34 (стор. 70-71).

Спочатку учні працюють за засвоєним алгоритмом роботи. Особливу увагу варто приділити виконанню завдання 4. Потрібно пригадати текст із завдання 1, стор. 58. Спочатку діти переказують розповідь з пам'яті. Якщо виникають труднощі, текст читають ще раз. Після цього другокласники самостійно складають план, за яким здійснюють письмовий переказ.